

МЕТОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА»

С. В. Павлов, С. В. Горбачова, С. А. Біленький, Л. В. Євсєєва, К. В. Левченко, Ю. В. Нікітченко

Запорізький державний медичний університет

За даними ВООЗ, клінічна лабораторна діагностика надає практичній охороні здоров'я близько 80 % об'єктивної діагностичної інформації, необхідної для своєчасного прийняття правильного клінічного рішення та контролю за ефективністю проведеної терапії. Діяльність лабораторної служби є невід'ємною частиною стратегії профілактики та боротьби з багатьма захворюваннями на рівні держави [1, 2]. На сьогодні, залишає бажати кращого обізнаність лікарів-клініцистів в питаннях діагностичного значення та інтерпретації результатів нових методів лабораторної діагностики. І, як результат, до цих пір лікарями призначається велика кількість малоінформативних аналізів. Практикується недешева тактика невинного багаторазового дублювання досліджень в різних лікувально-профілактичних закладах, відсутня система наступності досліджень [2]. Сучасний рівень технічної оснащеності лабораторної медицини, велика кількість нової інформації висуває підвищені вимоги так само і до лікарів клініко-діагностичних лабораторій, серед яких і необхідність адекватного діалогу з лікарями клінічних спеціальностей, допомога їм у більш глибокому осмисленні лабораторних даних. Все це диктує необхідність створення нових підходів до викладання предмету «Клінічна лабораторна діагностика» для студентів-медиків [1, 3]. У цьому процесі доцільно використовувати самостійне виконання завдань

теоретичного та практичного опанування методикою досліджень з метою формування спеціальних навичок та вмінь. Таким чином на сьогодні вкрай необхідно введення предмета «Клінічна лабораторна діагностика» як окремої дисципліни для студентів усіх факультетів з розробкою окремих для кожного факультету методичних рекомендацій для підвищення ефективності навчання.

Література

1. О. І. Залобовська, В. В. Зленко, Н. Є. Пірятінська, М. І. Литвиненко, О. М. Яворська, О. А. Темнікова // Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах : матеріали VIII Науково-практичної конференції, присвяченої 210-й річниці ХНМУ та 60-й річниці кафедри медичної та біоорганічної хімії, Харків, 26–27 травня 2015 р. / ХНМУ. – Харків, 2015. – С. 9–11.
2. Камышников В.С. Лабораторная медицина за рубежом: подготовка и клиничко-лабораторная деятельность специалистов с медицинским и немедицинским образованием / В.С. Камышников // Медицинские новости. – 2011. – № 3. – С. 55–61.
3. Бейсембаева Ш.А., Шайкенова Л.Б., Исакова А.С. Подготовка кадров для клиничко-диагностических лабораторий / КазНМУ им. Асфендиярова, Алматы. – 2014.

УДК 615.9:378.147

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

*О. І. Панасенко, В. В. Парченко, Р. О. Щербина, О. А. Кремзер, І. В. Мельник, В. П. Буряк,
А. А. Сафонов, А. С. Гоцуля*

Запорізький державний медичний університет

EMPLOYMENT OF INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF THE UKRAINE

*O. I. Panasenko, V. V. Parchenko, R. O. Scherbyna, O. A. Kremzer, I. V. Melnik, V. P. Buryak,
A. A. Safonov, A. S. Gotsulya*

Zaporozhye State Medical University

В даний час процес інформатизації проявляється у всіх сферах людської діяльності. Так використання сучасних інформаційних технологій є необхідною умовою розвитку більш ефективних підходів до навчання і вдосконалення методики викладання. Особливу роль в цьому процесі відіграють ІТ. Їх застосування сприяє підвищенню мотивації навчання учнів, економії навчального часу, а інтерактивність і наочність сприяє кращому розумінню і засвоєнню навчального матеріалу. Залучення студентів до ІТ є надзвичайно важливим напрямом у вирішенні завдання інформатизації в сучасному вищому навчальному закладі і підвищення професійної підготовки. Поряд з цим, розробка і застосування ІТ стає в сучасному вищому навчальному закладі одним з найважливіших шляхів підвищення результативності освіти.

Nowadays, the informatization process is manifested in all spheres of human activity. For example, application of modern information technologies is necessary condition for development of more effective approaches in order improving teaching methods. Important place in this process play IT, because their application enhances students' learning motivation, studying time saving and interactivity and visibility promotes to a better presentation, understanding and mastering the educational historical material. Familiarizing students for IT is the most important direction in solving the problem of informatization in modern higher educational institutions and professional training rising. Along with this, the development and application of IT is becoming in modern higher educational institution one of the most important ways to improve the effectiveness of education.

Вступ. Для одержання якісної вищої фармацевтичної освіти слід відмітити одну з головних проблем, яку слід

вирішувати для формування професійно-компетентної особистості фахівця, який вміє самостійно і творчо

розв'язувати професійні завдання, усвідомлювати суспільну значущість своєї подальшої діяльності. Відповідно змінюється і роль викладача у вищому навчальному закладі: функція джерела інформації замінюється функціями методиста, консультанта, радника. Тобто менеджера освітнього процесу.

Основна частина. Сучасна орієнтація освіти на формування компетенцій як готовності та здатності людини до діяльності та спілкуванню передбачає створення інформаційно-дидактичних умов, у яких учасник освітнього процесу може проявити інтелектуальну і пізнавальну активність.

Формування компетенцій можливо лише через відповідний досвід діяльності та спілкування, і такий досвід може бути одержаний саме у режимі інтерактивного навчання. Найбільш часто термін «інтерактивне навчання» згадується у зв'язку із інформаційними технологіями, дистанційною освітою, використанням ресурсів Інтернету, а також електронних підручників і довідників, працею у режимі освіти [1, 4]. Ми сприймаємо інтерактивне навчання, протягом якого здійснюється взаємодія студентів і викладачів у режимі дистанційного навчання [3].

Дистанційне навчання – це одна з інноваційних технологій освітнього процесу. Базовою рисою цього методу є взаємодія між особистістю викладача та студентами на відстані, яка вміщує у собі усі властиві навчальному процесу компоненти, а реалізація відбувається за допомогою технічних засобів мережі Інтернету або іншими засобами, які передбачають певну інтерактивність. Завдяки значному зростанню поширення телекомунікаційних каналів зв'язку, яким характерна висока швидкість передавання даних та їх надійність, можливо стверджувати, що дистанційне навчання у більшості сприяє модернізації усіх видів традиційної освіти. Основним недоліком усіх форм дистанційного навчання можливо назвати недостатнє близьке спілкування викладача зі студентами. Саме цей фактор виявляє найбільший вплив на якість освітнього процесу, оскільки основою успіху у всіх без винятку формах одержання нових знань і навичок є взаєморозуміння та контакт викладача із аудиторією. Слід відзначити значну залежність якості дистанційного навчання від технічної бази. На жаль, проблема комунікацій як завжди залишається однією з найбільш поважних для широкого розповсюдження систем дистанційного навчання. До суб'єктивних недоліків усіх форм дистанційного навчання слід також віднести відсутність належної уваги до питань інформаційної безпеки. Використання загальних каналів передачі даних неминуче поразжає освітній процес усім супутнім загрозам, включно несанкціонований доступ до матеріалів, які захищені авторським правом, необхідність складеної автентифікації студентів при виконанні екзаменаційних праць. Однак розвиток та зростання розповсюдження дистанцій-

ної технології освітнього процесу говорить про наявність принципових нюансів саме цього напрямку.

До позитивних факторів дистанційного навчання слід згадати: доступність, відкритість та гнучкість взаємодії наявності постійного контакту; індивідуальний графік навчання; економія часу та матеріальних витрат; швидкість спілкування; використання найновіших досягнень та відкриттів інформаційних і телекомунікаційних технологій; мобільність – це можливість у короткий термін внести до програми навчання необхідні зміни і доповнення; орієнтація на результат – «студент, який навчається дистанційно стає більш самостійним, мобільним та відповідальним»; можливість поєднання навчання і основної діяльності.

Інформаційно-освітнє середовище дистанційного навчання являє собою системно організовану сукупність засобів передачі даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмованого та організаційно-методичного забезпечення, що є орієнтованою на задоволення освітніх потреб студентів. Середовище дистанційної комп'ютерної програми RATOS® уявляє собою систему керування вмісту сайту, що був спеціально розроблений викладачами для створення якісних онлайн-курсів [4]. Система дозволяє студентам і викладачам вступати до інтерактивного діалогу в реальному часі, а також надає можливість проводити активний обмін між користувачем і інформаційною системою.

Висновки. Програма RATOS® дозволяє ефективно організувати процес навчання із використанням наступних можливостей: проведення семінарів, тестування, заповнення електронних журналів із одночасним долученням до заняття різних об'єктів та посилань з Інтернету. Результатом стає висока ефективність впровадження даної системи, як основи дистанційного інтерактивного освітнього комплексу, що є основою для її вибору.

Література

1. Авдеенко Т. Ю. Информационные технологии в фармации / Т. Ю. Авдеенко // Запорожский медицинский журнал. – 2012. – №6. – С. 78–79.
2. Закон України «Про освіту» // Законодавчі акти України з питань освіти / Верховна Рада України; Комітет з питань науки і освіти / І. Р. Юхновський (ред. упоряд.). Офіційне видання. – Київ: Парламентське вид-во, 2014 р. – 52 с.
3. Матеріали Всеукраїнської аврально-наукової конференції з міжнародною участю «Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ України: результати, проблеми та перспективи» 20–21 травня 2010 р., м. Тернопіль. – 494 с.
4. Одинцова В. М. Роль і місце тестового контролю як засобу оптимізації навчального процесу при вивченні фармакогнозії / В. М. Одинцова // Запорізький медичний журнал. – 2012. – № (6). – С. 103–105.